ДЕТСКА ГРАДИНА „МЕЧТА“ – С. КРАСНОВО

УЛ. „22-РА“, № 10, ОБЩ. ХИСАРЯ, ОБЛ. ПЛОВДИВ

Тел: 0884900625, e-mail: info-1600029@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:……

/Красимира Гюлова/

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА ДЕТСКА ГРАДИНА «МЕЧТА»
ЗА УЧЕБНАТА 2025 / 2026 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане е част от институционалната политика на Детска градина „Мечта“ във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 82 от 18.10.2019 г.), както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите Детска градина „Мечта“ конкретизира заложените политики, мерки и дейности в област Пловдив съобразно спецификата и конкретните условия в институцията.

Програмата се основава на водещи принципи за законосъобразност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Основните нормативни документи, използвани за разработване на програмата:

1. Конвенцията на ООН за правата на детето.
2. Харта на основните права в Европейския съюз.
3. Законът за предучилищното и училищно образование.
4. Наредба за приобщаващото образование.
5. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).
6. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г. (изм. и доп., бр. 82 от 18.10.2019 г.).
7. Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата за предучилищно и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане“ по отношение осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
8. Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъм за прилагането му.
9. Етичен кодекс на работещите с деца.
10. Областна и общинска Стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Вътрешноинституционални документи:

1. Стратегия за развитие на детската градина.
2. Програмна система.
3. Правилници, програми, правила и др.

Раздел I
Принципи на програмата за превенция на отпадането на деца

Програмата за превенция на отпадането на деца се базира на основни принципи на включващото образование:

1. Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
2. Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
3. Извеждане правата и интересите на децата като приоритет.
4. Равнопоставеност и приобщаване на всяко дете: не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
5. Зачитане и приемане на индивидуалността и уникалността на всяко дете и гарантиране подкрепа на личностното развитие.
6. Осигуряване на сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование.
7. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
8. Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в дейностите на детската градина..

Раздел II
Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на деца от детската градина

1. Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите;
2. Липса на ефективни санкции за родителите.
3. Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
4. Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от детска градина.
5. Липса на достатъчно финансови възможности в институцията за подкрепа на застрашени от отпадане деца по социални причини.
6. Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

Раздел III
Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от детска градина

1. Социално-икономически причини – *социалният статус* на родителите оказва влияние както върху продължителността на обучение на децата, така и върху причините за тяхното отпадане. Трудова миграция на единия или и на двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина води до оставане на детето на грижите на близки роднини (родители, сестри, братя на родителите), които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата. Посочването на *икономически причини за отпадането на деца* от образователната система е често срещаното обяснение от страна на родителите им (лоши битови условия, нисък жизнен стандарт, ниски доходи, формирани предимно от социални помощи в резултат на безработица и др.).

2. Етнокултурни причини – Профилът на децата с риск от отпадане, на преждевременно напусналите и на реинтегрирани повторно дава основание да се приеме, че този проблем е особено остър сред децата от ромски произход. *Етнокултурната специфика* на ромската общност като причина за отпадането от училище е свързана с ранните бракове при момичетата, в резултат на което те спират да посещават училище.

Друг сериозен проблем е, че образованието не е ценност за родителите, защото не е свързано с конкретна практическа полза – необходимостта от подпомагане на домакинството в ежедневните дейности (грижи за по-малко дете/деца, участие в осигуряване на прехрана и др.). Родителите не оказват съдействие на децата си за оставането им в образователната система, защото обикновено са с ниско или без образование и в повечето случаи безработни. Липсва интерес към изученото от децата през деня, към приятелския им кръг и средата, в която се развиват.

3. Здравословни и/или психологически причини, които са свързани със здравния статус на децата. Рисковете за отпадане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на образователните институции за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование. Психологически причини са свързани с неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение, страх и др.

4. Образователни причини, които се проявяват в няколко насоки:

- *обучителни трудности*, породени от неразбиране на преподаваното (сложност, трудност), което води до незаинтересованост, липса на самочувствие, отегчение и това е причина за апатия и демотивация;
- *не добро владеене на български език или българският език не е майчин*, което е причина за по-ниски образователни резултати;
- *неглежиране на отсъствията, отказът от ходене в детска градина и отпадането* – липса на контрол и подкрепа;
- *неидентифицирани проблеми, свързани с тормоз, агресия и/или насилие*, което води до неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение и др.
- *ненавременно диагностициране на риска от отпадане*;
- *пътуващи деца* – придвижването от местоживеенето до детската градина може да доведе до закъснения и непосещение, а в последствие и отпадане;

Раздел IV
Анализ на състоянието

През изминалата учебна година нямаме неизвинени отсъствия в детската градина.

За периода на предходната учебна година са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
1	2	3
2024/2025г.	150	0

За направените отсъствия основните причини са:

1. Заниженият родителски контрол към осигуряване на присъствие на децата в детската градина.
2. Продължително отсъствие от детска градина.
3. Проблемна семейна среда.
4. Трудна адаптация към изискванията в детската градина.

Раздел V

Предложения за нови форми и методи за работа с деца, застрашени от преждевременно отпадане от детска градина

1. **Административни мерки и работа с институциите** за превенция на отпадането:

а) отразяване на движението на децата, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване;

б) проследяване приема и записването в I клас;

в) подаване на информация за ученици, допуснали повече от 3 дни отсъствия по неуважителни причини;

г) търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за обхват, включване и превенция на отпадането;

д) контрол на коректно отразяване на отсъствията на децата.

Възпитателни мерки за превенция на отпадането:

Работа с учениците

а) ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и вписването в регистър на застрашените от отпадане, както и на тези с обучителни затруднения;

б) предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ранното отпадане на ниво детска градина;

в) създаване на условия за индивидуални изяви на децата и мотивирането им за включване в дейности по интереси;

г) групови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск;

д) индивидуална и допълнителна работа с деца с продължително отсъствие –възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви;

е) установяване на диалог детска градина – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с отдел „Закрила на детето" и др.

2.2. Работа с родителите

а) запознаване на родителите с нормативните актове и вътрешноинтитуционални документи (правилници, правила, програми и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното отпадане;

б) прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на детската градина;

в) индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

2.3.Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

а) изготвени документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица *(образци на писма до родители и институции, система за общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в документацията, система за награди и поощрения на децата и др.)*;

б) повишаване на квалификация и методическа подкрепа.

Раздел VI
Цели на програмата

1. Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от детската градина мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.

2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на децата в риск от отпадане.

С изпълнението на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и насърчаване развитието и реализацията му, формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;

- осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо деца в риск от отпадане на ниво детска градина, основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;
- подобрени резултати от образование и възпитание, осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете, включително на деца от уязвими етнически общности и на деца със специални образователни потребности.

Заключителни разпоредби

1. С програмата са запознати всички членове на екипа на детската градина, което е удостоверено с подписите им.
2. Програмата е публикувана на интернет страницата на детската градина.
3. Програмата е съгласувана с Обществения съвет към детската градина (Протокол № 1 / 15.09.2025 г.), приета е с Решение № 1, взето с Протокол № 1 / 15.09.2025 г. от заседание на Педагогическия съвет.

ДИРЕКТОР:.....

/Красимира Гюлова/

VIII. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на програмата	Ангажирани лица - отговорници	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
I. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА детска градина				
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – психологически климат, атмосфера на взаимоотношения, управление				
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в детската градина				
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата.	педагогически специалисти	2024/2025 г.	Не са необходими финансови средства	Брой неизвинени и извинени отсъствия. Брой преместени деца.
1.1.1.2.Инициране от детската градина на съвместни кампании със заинтересованите страни за намаляване на риска от преждевременното напускане на детска градина и за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики.	Педагогически специалисти, местни общности и други заинтересовани страни (НПО, социални организации, др.)	2024/2025 г.	Бюджет на ДГ, В рамките на планираните средства в бюджета на участващите институции	2 броя съвместни събития

VIII. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на програмата	Ангажирани лица - отговорници	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
I. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА детска градина				
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – психологически климат, атмосфера на взаимоотношения, управление				
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в детската градина				
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата.	педагогически специалисти	2025/2026 г.	Не са необходими финансови средства	Брой неизвинени и извинени отсъствия. Брой преместени деца.
1.1.1.2.Инициране от детската градина на съвместни кампании със заинтересованите страни за намаляване на риска от преждевременното напускане на детска градина и за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики.	Педагогически специалисти, местни общности и други заинтересовани страни (НПО, социални организации, др.)	2025/2026 г.	Бюджет на ДГ, В рамките на планираните средства в бюджета на участващите институции	2 броя съвместни събития

1.1.1.3.Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на децата в задължителната документация, за коректно и точно подаване към общините и към РУО на данните за движението на децата и за броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всяко дете в уеб-базирания Регистър за движението на децата и учениците.	Педагогически специалисти	2025/2026 г.	Не са необходими финансови средства	Обхват - 9 броя осъществени месечни проверки
1.1.1.4. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на учителите по групи да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане от детска градина върху децата от групата, в т.ч. обучителни трудности, да предприемат адекватни превантивни и корективни мерки за справяне с тях, да анализират и отчитат резултатите от прилагането им и при необходимост да набелязват други мерки.	Педагогически специалисти	2025-2026 г.	Не са необходими финансови средства	Обхват: 6 броя осъществени проверки
1.2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина				
1.2.1. Обмен на добри практики в детската градина	Педагогически специалисти	2025/2026 г.	Не са необходими финансови средства	2 броя проведени дейности
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез игри, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и др.	Педагогически специалисти	2025/2026 г.	В рамките на планираните бюджетни средства	2 броя проверки на група; 1 брой квалификационна форма.
1.2.3.Анализиране на резултатите от образователния процес по отделните образователни направления спрямо очакваните резултати и стандарти.	Педагогически специалисти	2025/2026 г.	В рамките на планираните бюджетни средства	Резултати от обучението по образователни направления

1.2.4.Анализ на движението на децата и причини за напускането им.	Педагогически специалисти	2025/2026г.	Не са необходими финансови средства	% на напусналите деца по причини в сравнение с предходната учебна година
1.3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности				
1.Развитие капацитета на учителите от детската градина за работа с децата със СОП, както и на специалистите, работещи с деца за прилагане на единна методика за оценяване на образователните им потребности.	Педагогически специалисти	2025/2026 г.	Бюджет на ДГ	1брой педагогически специалист, преминал обучение за осъществяване на ДПЛР на деца със СОП на национално ниво
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА				
2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите				
1.Кампании сред родителите с информационен и практически характер за привличането им към живота в детската група и градина.	Педагогически специалисти	2025/2026 г.	Не са необходими средства	2 броя кампании
III. КООДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА				
1. Осъществяване на контрол по изпълнението на плана	Директор	Юни 2026 г.		1 отчет

С програмата са запознати всички членове на екипа на детската градина срещу подпис.

Програмата е публикувана на интернет страницата на детската градина.

Програмата е съгласувана с Обществения съвет към детската градина (Протокол № 1/ 15.09.2025 г.), приета е с Решение № 1, взето с Протокол № 1 / 15.09.2025 г. от заседание на Педагогическия съвет.